

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Statsvetenskapliga institutionen

Rätt kvinna på rätt plats

En experimentell studie av maskulinitet och
femininitet hos kvinnliga (försvars)politiker.

UNIVERSITY OF
GOTHENBURG

Kandidatuppsats i Statsvetenskap
HT 2015
Fanny Värnbrink Forsman
Handledare: Jacob Sohlberg
Antal ord: 10474

ABSTRACT

Brister i den deskriptiva representationen gör att könsstereotyper lever kvar: kvinnor och män sysslar med olika politikområden och bedöms också av väljarna att som olika kompetenta att syssla med olika områden. Uppsatsen undersöker hur feminina och maskulina utseendattribut hos kvinnor kan påverka hur kompetenta de bedöms vara som politiker, när all annan information skalats bort. Genom en experimentell design testades om en fiktiv kvinnlig politiker med ett mer maskulint utseende bedömdes annorlunda än en fiktiv kvinnlig politiker med ett mer feminint utseende. Samma person fotograferades två gånger och bilderna manipulerades sedan till att uppvisa maskulina eller feminina utseendattribut. Attributen som användes var smink och hår. 1354 individer svarade på en webbenkät om vilken kvinna de ansåg var mest kompetent i allmänhet och inom de stereotypa kvinnliga och manliga politikområdena sjukvården, försvaret och ekonomin. Hypotesen byggde på att en kvinna som uppvisar ett maskulint utseende också kommer anses mer kompetent att hantera maskulint kodade politiska frågor. Resultatet var att den feminina kvinnan bedömdes mer kompetent i allmänhet som politiker och för samtliga politikområden. Dessutom uppgav man att man hellre hade röstat på den feminina kvinnan. Hon anses också mer kompetent då hon tillskrevs både stereotypa manliga och stereotypa kvinnliga drag. Slutsatsen är att den feminina kvinnan föredras generellt för att hon inte bryter mot sin könsroll.

Nyckelord: *Genus, maskulinitet, femininitet, kvinnliga politiker, stereotyper, utseende*

Innehåll:

1. Inledning	s.4
1.1 Syfte och frågeställning	
2. Teori	s.5
2.1 Genussystemets maktfördelning	
2.1.1 I politiken	
2.2 Stereotyper och attribut: maskulina män och feminina kvinnor	
2.2.1 Maskulina och feminina utseenden.	
2.3 Hypoteser	
3. Metod	s.11
3.1 Experimentell design	
3.1.1 Stimuli	
3.1.2 Operationaliseringar	
3.1.3 Urval	
3.1.4 Etiska överväganden	
4. Resultat	s.16
4.1 Bildernas effekt och förhållande till hypoteserna.	
4.2 T-test, regressioner och analyser.	
4.2.1 Analys: egenskaper och kompetens	
4.2.2 Analys: röstningsintention och kompetens	
4.2.3 Analys: politiskt område och kompetens	
4.3 Alternativa variabler	
5. Diskussion	s.32
5.1 Slutsatser	
6. Referenser	s.35
Appendix	s.39

Inledning

Fjärde januari, 2016. Av Sveriges 349 riksdagsledamöter är cirka 43% kvinnor (Sveriges Riksdag 2015). I en utredning från 2015 skriver man att "[e]n jämn könsfördelning i riksdagen är en grundläggande förutsättning för kvinnors och mäns makt och inflytande i politiken och samhället" (SOU 2015:86). Trots det anses män vara mer kompetenta än kvinnor, och det finns en snedfördelning i vilka frågor som kvinnliga och manliga politiker sysslar med (Lawless & Hayes 2013). Även om representationen har förändrats åt det mer jämställda, finns det alltså fortfarande förväntningar och föreställningar om kvinnor och män som försvårar och problematiserar en jämställd väg till makten.

Forskningen har försökt kartlägga hur fysisk representation kan ifrågasättas genom könsstereotyper mot politiker (se exempelvis Dolan 2014; Matland 1995). Genom att studera hur stereotyper fungerar tas hänsyn till att kvinnliga politiker inte utgör en homogen grupp, utan snarare utgörs av olika typer av kvinnor som på olika sätt förhåller sig till könsstereotypen. Framförallt så bidrar det till att skapa en djupare förståelse för hur olika kvinnor kan ha olika möjligheter att skapa sig en politisk karriär.

En viktig del som forskningen har negligerat är vad som händer med dessa stereotyper när kvinnor ställs mot kvinnor, snarare än att jämföra kvinnor mot män. Särskilt intressant blir det om vi tänker på den nuvarande politiska situationen, med en uppåtgående trend av andelen kvinnor representerade i politiken men med fortsatta könsstereotypa föreställningar om kvinnliga och manliga politiker.

Denna studie utgår ifrån att den viktiga delen av könsstereotyper som är utseendet. Utgångspunkten är att olika kvinnliga politiker uppvisar olika könstypiska, ytliga attribut, vilket gör att andra förutfattade meningar om vem hon är och vad hon bör vara härleds från hur hon ser ut (McGraw 2003). Genom att undersöka något specifikt som vissa delar i utseendet kan det hjälpa oss förstå hur helheten fungerar, vilka komponenter som spelar roll och vilka konsekvenser det kan få för maktfördelningen i en demokrati.

1.1 Syfte och frågeställning.

Syftet är att undersöka om en kvinnlig politikers könstypiska eller icke könstypiska utseende spelar roll för hur hennes kompetens som politiker bedöms. Frågeställningen är därför: i vilken utsträckning påverkar en kvinnlig politikers utseende hur hon uppfattas som politiker? Och ses mer maskulina kvinnor som mer kompetenta inom politiken? Är det särskilt starkt för traditionellt manligt kodade områden?

2. Teori

Teoriavsnittet inleds med en genomgång av hur genussystemet förklarar varför kvinnor har mindre makt och lägre inflytande än män och hur det fungerar inom politiken. Det åtföljs av ett avsnitt om hur stereotyper används för att bedöma och kategorisera män och kvinnor. Till sist introduceras hur könstypiska och icke könstypiska utseenden är uttryck för att vara mer eller mindre kvinna (eller man).

2.1 Genussystemets maktfördelning.

Samhällets alla delar har kodats efter ett genussystem innehållandes två principer: en isärhållningsprincip av manligt och kvinnligt och en hierarkisk princip som gör mannen till det normativa och allmängiltiga (Hirdman 1982:52). Männens normativa och allmängiltiga status gör att allt som förknippas med män ges högre status. Skillnaderna i status påverkar alla områden: yrkesval, ideal och beteenden (Murnen & Smolak 2009).

Isärhållningsprincipen bygger på att det som tillskrivs män ska skiljas från det som tillskrivs kvinnor, rent praktiskt tar det sig uttryck genom den fysiska existensens villkor. De tydligaste och tidigaste föreskrifterna kring detta är historiskt när männen skötte det offentliga, arbetet, medan kvinnor skötte det privata, hushållet (Hirdman 1988).

När könen åtskiljs från varandra skapas optimala situationer för kollektivet att bestämma vad som är manligt och vad som är kvinnligt - vad det innebär att vara Man och Kvinna genom maskulinitet och femininitet (Hirdman 2003:58). När kvinnor isoleras till exempelvis särskilda arbetsuppgifter och områden (det som kom att bli kvinnodominerade yrken), skapas utrymme att forma ett ideal kring vad en kvinna skall vara. Bilden av vad den ideala kvinnan är formas på en isolerad arena utifrån vad som inte finns där - det vill säga mannen. Idealens funktion blir en referenspunkt för individerna att förhålla sig till (Hirdman 2003:59).

Kvinnans ideal skapas utifrån bilden av kvinnan som icke-man, vilket har att göra med den hierarkiska principen där det manliga alltid har högre status och det som skall refereras till. Kvinnligheten förhåller sig således alltid till manligheten (Hirdman 2003:59).

Det blir tydligt att männen tillhör det normativa, allmängiltiga och maktinnehavande könet när isärhållningsprincipen inte längre kan upprätthållas. När principen bryts genom att en kvinna träder in på ett manligt område, så omförhandlar kvinnan sin kvinnlighet. En man som å andra sidan träder in på ett kvinnligt område påverkar istället området till att omförhandlas utifrån honom (Hirdman 2003:67).

2.1.1 I politiken.

Av de båda principerna är det isärhållningsprincipen som kan förklara varför män och kvinnor som politiker fortfarande värderas olika, trots att män och kvinnor institutionellt kan anses ha lika möjligheter att nå inflytande inom politiken (Lawless & Hayes 2013; Matland 1995).

Det finns mycket forskning som visar att kvinnor och män inom politiken förväntas syssla med olika områden, ses som kompetenta inom olika frågor och engagerar sig i olika frågor (Wängnerud & Oskarson 1995; Hernson, Lay & Stokes 2003; Schneider & Bos 2013; Sanbonmatsu & Dolan 2009). De politiska områden där män ses som mer kompetenta är försvarspolitik och finanspolitik och de områden där kvinnor ses som mer kompetenta är socialpolitik och omvårdnadsfrågor (Matland 1995:309; (Lawless & Hayes 2013:4; Hernson et. al 2003; Dolan 2014). En skulle kunna direktöversätta skillnaderna i de politiska områdena till att vara de områden där isärhållningsprincipen fortfarande brukas, som en motsvarighet till de ”arenor” som män och kvinnor tidigare isärhölls på. I studier har man också sett att kvinnor rankas som mer lämpade att syssla med de kvinnligt kodade politikområdena och män rankas som mer lämpade att syssla med de manligt kodade områdena (Meeks & Domke 2015; Sanbonmatsu 2002; Rosenwasser, Rogers, Fling, Silvers-Pickens & Butemeyer 1987).

Även om åtskillnaden av män och kvinnor historiskt och teoretiskt har varit mer strikt, måste vi ta hänsyn till riksdagens och regeringens nuvarande representation för att förstå hur isärhållningsprincipen fortfarande är verksam. I samband med att fler områden i samhället har öppnats upp för kvinnor och kvinnligt deltagande, så har könsrollen för kvinnor breddats eftersom kvinnan finns representerad på fler områden. Man menar att en könsroll utmanas och förändras i samband med att stereotypen ”bryts” (Koenig, Eagly, Mitchell & Ristikari 2011; Schneider & Bos

2013; Lawless & Hayes 2013), eller att den kan utmanas och breddas rent fysiskt genom att ta plats och till exempel påvisa att man som kvinna också kan vara ledare eller politiker (Dolan 2014; Diekman & Eagly 2000).

En överhängande brist i forskningen är också att man i störst utsträckning har fokuserat på hur män och kvinnor förhåller sig till varandra i politiken (se exempelvis Wängnerud & Oskarson 1995; Hernson et al. 2003; Schneider & Bos 2013; Sanbonmatsu & Dolan 2009). Om vi utgår ifrån dagsläget och brotten mot isärhållningsprincipen gör det att vi missar det viktiga omförhandlandet av bilden av kvinnlighet som teoretiskt uppstår när kvinnan träder in på männens område. Att istället jämföra olika typer av kvinnor och vad de sysslar med gör att vi kan få en bättre bild av hur isärhållningsprincipen är verksam idag.

2.2 Stereotyper och attribut: maskulina män och feminina kvinnor

Detaljerna och mekanismerna som upprätthåller isärhållningsprincipen kan hjälpa oss att förstå varför den, jämlik fysisk representation till trots, fortfarande är verksam. Detaljerna ligger i det här fallet i hur det manliga och maskulina idealet förhåller sig till det kvinnliga och feminina idealet och konsekvenserna de får, där mekanismerna ligger i stereotyperna.

Funktionen för stereotyper är att vara en referens för att snabbt kringgå att det saknas information, de fungerar som en kognitiv genväg (se till exempel Sapero 2003:617). Genussystemet som presenterades ovan grundlägger två könsstereotyper: en för idealkvinnan och en för idealmannen. Isärhållningsprincipens syfte var som vi såg ovan att särskilja stereotyperna och idealen, och skapa referensramar för vad en Kvinna är och vad en Man är (Hirdman 1988). I stereotypen om kvinnan ryms traditionellt inte förmågan att leda eller politiken, medan stereotypen om mannen inrymmer både ledarskap, kompetens och politik (Schneider & Bos 2013:249; Koenig et al. 2011).

Forskning har dock hittat att kvinnliga politiker inte tillskrivs samma drag som ”vanliga” kvinnor gör (Schneider & Bos 2013:246). Det argumenteras då för att kvinnan i politiken är något som står utanför stereotyper om kön och att det kan tolkas som att isärhållningsprincipen har försvagats, eftersom att stereotypen av en politiker inte längre utesluter kvinnor. Koenig et. al (2011:3) beskriver det som att kvinnors ökade representation i politiken har avmaskuliniserat ledarskapet och gjort det mer androgynt. Man fann också att stereotypen om ledare inte är uteslutande maskulina, utan också har kommit att inkorporera vissa feminina attribut, så som värme och medkänsla

(Koenig et. al 2011:20), vilket också skulle kunna tala för en förändring av bilden av vem som kan vara ledare.

Samtidigt visar forskningen också att det finns betydande skillnader mellan män och kvinnor i politiken. Män anses mer kompetenta inom militära frågor, brottslighet och ekonomi medan kvinnor anses mer kompetenta inom områden som har med hälsa, människor och fattigdom att göra (Lawless & Hayes 2013:4), och dessa tendenser följer ju hur genussystemet har förklarat skillnader mellan män och kvinnor i politiken. Detta talar ju för att stereotyper om kön fortfarande är verksamma när väljarna bedömer, prioriterar och värderar politiker.

Forskare som hävdar att de negativa effekterna av isärhållningsprincipen är helt borttvättade, utgår ifrån att representationen och bilden av kvinnor och män är så pass jämställd att inga negativa stereotyper längre står i vägen för kvinnliga politiker (Lawless & Hayes 2013; Dolan 2014). Istället menar man att andra principer styr väljarna, till exempel partipolitisk tillhörighet (Lawless & Hayes 2013) och graden av information. Sanbonmatsu påpekar att graden av information väljaren har om en politiker tenderar att tvätta bort effekten av könsstereotyper (Sanbonmatsu 2002:22). En del av den informationen skulle kunna vara erfarenhet av att se kvinnor på maktpositioner. Det skulle alltså kunna vara av ren vana som män ses som mer kompetenta inom vissa politiska områden, just för att man i större utsträckning alltid har sett män där. Forskning visar också att män ibland anses ha en inneboende förmåga till ledarskap (Sczesny & Kühnen 2004; Sczesny, Spreeman & Stahlberg 2006), just eftersom ledarskap länge tillhört den manliga sfären och den manliga stereotypen.

2.2.1 Maskulina och feminina utseenden.

En frekvent använd kognitiv genväg till stereotyper är via utseendet (Zebrowits & Montepare 2005:1565). Utseendet är en form av antydan eller ledtråd till resterande delar av könsstereotyper, exempelvis att män och kvinnor har olika personlighetsdrag, eller att de är olika lämpade att syssla med olika politiska frågor eller som ledare (se exempelvis Sczesny et. al 2006). Stereotyper om kvinnor och män triggas alltså igång av utseendet, eftersom utseendet kan ge uttryck för maskulinitet och femininitet. Just dessa attribut är också viktiga då de utgör en stor del av det direkta utseendet och därmed när man gör bedömningar baserat på utseende (Druckman 2012:18).

Att uttrycka manlighet eller kvinnlighet görs genom maskulina eller feminina attribut. Dessa attribut blir sedan det som fungerar som ledtrådar för könsstereotyper om män och kvinnor, upprättade av genussystemet. Maskulinitet och femininitet är blir uttryck för att vara man eller för att vara kvinna. BSRI är ett frågeindex som syftar till att operationalisera vad som tillhör män och

vad som tillhör kvinnor genom maskulinitet och femininitet. Utseendet är en del av detta, och något som återkommer i annan forskning. Kritiker menar att indelningarna är alldeles för svepande och att de inte skiljer på olika typer av attribut eller för hur de yttrar sig. Till exempel kan det finnas skillnader för personlighetsdrag, utseendattribut och språk och för hur dessa kombineras (Choi, Fuqua & Newman 2008; Choi & Fuqua 2003; Myers & Gonda 1982).

Komplexiteten har försökts fångats in av forskningen i begreppet ”gender subtypes” (Glick, Wilkerson & Cuffe 2015). Begreppet syftar till förklara hur man kan vara mer eller mindre könstypisk, och att man då istället hör till en undergrupp, en ”typ av” kvinna eller man. Till exempel så är manliga kvinnor kvinnor som uppvisar attribut som traditionellt förknippas med stereotypen för män, maskulina attribut. Kvinnliga män uppvisar istället attribut som traditionellt förknippas med stereotypen för kvinnor, feminina attribut. Problemet med hur maskulinitet och femininitet yttrar sig och bedöms relativiseras också för olika kontexter. Ibland är de individer som accepteras dem som balanserar ut sitt kön, exempelvis genom att vara en maskulin kvinna när man är en ledare eftersom ledare är kodat som något som tillhör männen och den manliga stereotypen (Glick, Wilkerson & Cuffe 2015).

Även om komplexiteten för hur olika attribut förhåller sig till varandra är omdebatterad, finns det vissa tendenser, speciellt om man går ner på detaljnivå. Kritiken gällande attribut och drags olika bipolaritet sammanfattas till att en person som är maskulin inte nödvändigtvis alltid är mindre feminin. Exempelvis kan man vara tyst men ta plats samtidigt. ”Tyst” är ett exempel på ett feminint personlighetsdrag och ”ta plats” är exempel på ett maskulint drag (Choi & Fuqua 2003). Vissa drag är dock återkommande bipolära, vilket talar för att de har en särskild roll i att uttrycka maskulinitet och manlighet eller femininitet och kvinnlighet. De attribut som tenderar att vara bipolära har med utseendet att göra (se exempelvis Helgeson 1994; LaFrance 1981; Choi et. al 2008; Choi & Fuqua 2003). Framförallt så gäller det när det kommer till kvinnor, och om de är mer eller mindre könstypiska. När individer uppmanas definiera mer specifikt vad en maskulin kvinna är definieras hon i större utsträckning utifrån utseende, än vad en feminin kvinna till exempel görs (Helgeson 1994:663; Newman, Fuqua & Choi 2008).

De drag i utseendet som oftast är bipolära är hårets längd, om personen är sminkad eller ej och kroppstyp; där långt hår, smink och en smal kroppsbyggnad är kvinnligt - feminint, och kort hår, stor kroppsbyggnad och avsaknaden av smink är manligt - maskulint (Sczesny & Kühnen 2004:17; Helgeson 1994:669). De stora skillnader i samband som tidigare forskning hittat beror antagligen på

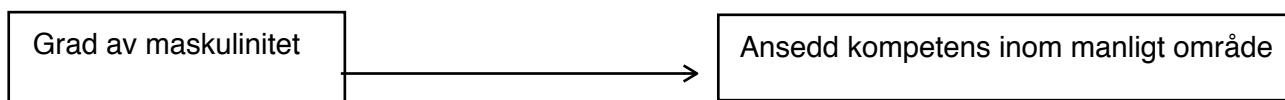
att man inte har isolerat olika aspekter av maskulinitet och femininitet, utan utgått med mål om starkare effekter (se exempelvis Sczesny et. al 2006; McGraw 2003; Lawless & Hayes 2013).

Ställer man vetenskapen om hur maskulina och feminina utseenden kan vara bipolära, hur utseendet också inducerar könsstereotyper om kvinnor och män, där stereotyperna bygger på ett genusystem där kvinnans inträde på manligt kodade områden gör att hon omförhandlar sig själv; så skapas intressanta förutsättningar för att undersöka hur kvinnliga politiker bedöms. Om kvinnan har ett mer maskulint utseende, ses hon då som mer passande att syssla med något som är kodat som manligt?

2.3. Hypoteser

Tre hypoteser härleds ur teoriavsnittet. Hypoteserna utgår dels utifrån effekterna av brott mot isärhållningsprincipen och dels utifrån vad forskningen säger oss att kvinnliga politiker förväntas vara och göra. I politiken möts kvinnor av två problem som kan påverka hur kompetenta de anses. Dels anses politiken i sig som ett manligt område och dels anses vissa delar av politiken som mer starkt manligt kodade. Kvinnliga politikernas utseenden blir ett sätt att förändra sig själv för att anpassa sig till manligt kodade områden.

Sambandet som hypoteserna uttrycker visas i modellen nedan;

Den första hypotesen är att kvinnan kommer anses mer kompetent som politiker om hon är mer maskulin till utseendet.

H1: *Ju mer maskulint utseende, desto mer kompetent kommer hon anses som politiker.*

Den andra hypotesen är istället att det som påverkar vilken effekt ett maskulint eller feminint utseende har är om det gäller ett särskilt starkt könskodat område.

H2: *Ju mer maskulint utseende, desto mer kompetent kommer hon anses inom områden som kodats manliga.*

Den tredje hypotesen utgår istället ifrån den andra sidan av forskningen, den som säger att det är den feminina kvinna som kommer accepteras, eftersom att hon inte bryter mot sin könsroll rent utseendemässigt och därför är lättare att acceptera.

H3: *Ju mer feminint utseende, desto mer kompetent kommer hon anses både vad gäller politiken och vad gäller starkt könskodade områden inom politiken.*

3. Metod

För att testa hypoteserna användes en experimentell design. Experimentet utformades till en surveyundersökning som testades på två grupper. Deltagarna slumpades till att tillhöra en av två grupper, där de först fick information om att de skulle få svara på en kort enkät som syftade till att undersöka personers uppfattningar om en politiker. Sedan fick de med hjälp av en bild svara på frågor som varierade mellan öppna svarsalternativ, flervalsalternativ och skalor med fem kryssalternativ. Efter svaren blev de informerade om enkätens egentliga syfte och tackade för sin medverkan.¹

3.1 Experimentell design

Experimentet utformades med en endast-efter-design eftersom det innebär att det endast är ett mättillfälle (Esaiasson, Giljam, Oscarsson & Wägenrud 2012). Det gör att tiden kan disponeras över en mätning till färre antal grupper, men med fler respondenter i varje grupp. På så sätt kunde generaliserbarheten höjas utan att överskrida tidsramen för en kandidatuppsats. Designen möjliggjorde också för att testa effekten av något specifikt, snarare än vad som krävs för testa något mer abstrakt.

Eftersom syftet med experimentet är att undersöka om ett specifikt stimuli har effekt blir ett överhängande problem att individer kan dra sig för att svara på frågorna om de upplever att de inte har tillräckligt med information för att besvara frågorna (McDermott 2012). För att begränsa problemet och dess omfattning formulerades en kort informerande text i inledningen av undersökning som presenterade att syftet med undersökningen var att ta reda på tankarna om en politiker och frågorna i enkäten specificerade sedan att man ska utgå från den informationen man fått, det vill säga bilden, när man svarar på frågorna. På så sätt får respondenterna en uppmaning om att göra sitt bästa utifrån förutsättningarna de gavs.

¹ Enkätfrågorna finns i sin helhet i appendix.

3.1.1 Stimuli

Stimulit var i form av att bilden för grupp A föreställde en kvinna med maskulina utseendeattribut och för grupp B föreställde bilden samma kvinna men hon uppvisade istället feminina utseendeattribut. Bilderna fotades i en studio av en fotograf och redigerades sedan.

Bild A föreställer en kvinna i 30-års åldern som har strikt uppsatt hår. Förutom redigering i form av skuggor och vitbalans har ögonbrynen och urringningen på tröjan justerats i efterhand.

Urringningen har kopierats från bild B. Ögonbrynen har gjorts bredare, buskigare och längre för att ge ett mindre sminkat intryck. Bild B föreställer samma kvinna, men hon har utsläppt hår. Hon redigerades till ett mer sminkat yttre med ögonfransar, eyeliner, rosiga kinder och röda läppar.

Eftersom den tidigare forskningen inte kan enas om vilken effekt könsstereotyper och utseenden har förväntar jag mig att effekten av mitt stimuli kommer vara svagt i survey-undersökningen. Eftersom jag valt att begränsa attributen till att endast gälla könskodade delar i utseendet förväntar jag mig svagare effekt än om jag hade inkorporerat personlighetsdrag, kläder och gester till exempel (se exempelvis LaFrance 1981; Sczesny et. al 2006).

För att undersöka hur bilderna uppfattades genomfördes ett förtest. Förtestet gick ut på att individer fick gradera en av bilderna på en skala utifrån hur maskulin (1) eller feminin (10) de tyckte den var, samt kort beskriva personen. Förtestet visade att bild A uppfattades som mer maskulin och att bild B uppfattades som mer feminin. Effekten var som väntat relativt svag (medelvärde på 5,4 för bild A

och 6,8 för bild B), men indikerade ändå att bilderna uppfattades olika. Efter förtestet redigerades bilderna ytterligare. I förtestet fanns indikationer på att bild A uppfattades som mjukare än bild B, vilket kan förklaras med att vitbalansen och färgkompositionerna inte korrigerats innan förtestet.

3.1.2 Operationaliseringar

Den oberoende variabeln ”grad av maskulinitet” operationaliserades som könskodade utseendeattribut. Experimentets stimuli är den operationella indikatorn. För grupp A visades bilden på kvinnan som uppvisar maskulina utseendeattribut (avsaknaden av feminina) och i grupp B visades bilden där hon uppvisar feminina utseendeattribut (avsaknaden av maskulina). De attribut som användes baseras på de maskulina och feminina attribut tidigare forskning oftast definierat som könskodade och bipolära: smink eller avsaknaden av smink och utsläppt eller uppsatt hår samt ögonbrynens stil. För att återknyta till syftet så möjliggör de valda attributen att experimentets resultat kan bidra till att utesluta eller stärka stödet för att bipolära utseendeattribut hos kvinnliga politiker spelar roll för hur de bedöms inom ett manligt politiskt område, om ytterligare information saknas.

Den beroende variabeln ”ansedd kompetens inom manligt område” är komplex och mäts på två olika sätt, baserade på hypoteserna. Jag utgick ifrån Meeks och Domkes (2015) definition av kompetent för att förstå hur ”kompetent” bäst bör mätas. Definitionen implicerar också att begreppet behöver undersökas med flera olika typer av frågor; ”[it] includes assessments of how capable, qualified, and experienced - that is, how competent - the candidate seems to be” (Meeks & Domke 2015: 2015:5).

Den första mätningen av den beroende variabeln utgår ifrån hypotes 1. Eftersom att politik i sig självt kodats som manligt tillfrågas respondenterna om vad de anser om personens kompetens som politiker generellt.

Den andra mätningen av den beroende variabeln utgår från hypotes 2. ”Ansedd kompetens inom manligt område” operationaliseras därför till ”ansedd kompetens inom försvarsfrågan”, eftersom forskningen säger att det är ett av de starkast kodade manliga politikområdena där män anses mer kompetenta och kvinnor mindre kompetenta (se exempelvis Dolan & Sanbonmatsu 2009).

Genom att mäta kompetens både i allmänhet och som försvarspolitiker framgår tydligare vad som villkorar effekten av bilden (Druckman, Green, Kuklinski & Lupia 2012:20), om det finns

skillnader på versionerna eller om det enbart gäller när hon ställs inför ett specifikt område som anses maskulint.

För att kontrollera att effekten av bilderna verkat fick respondenterna också gradera hur väl personen skulle hantera andra politikområden. Om utfallet blir att försvarsfrågan graderas annorlunda kan det också ge indikation på hur könskodat det är jämfört med de andra områdena. Områdena valdes utifrån att de är könskodade som maskulina och feminina (se exempelvis Lawless & Hayes 2013).

Resterande frågor i enkäten syftade till att se vilka andra viktiga variabler som påverkar hur man har bedömt personens kompetens. Demografiska kontrollfrågor i form av politisk identifikation och vilket kön man identifierar sig som kan påverka hur mycket könsstereotyper väger in i bedömningen (se exempelvis Lawless & Hayes 2013).

Respondenterna fick också prioritera hur viktiga de tycker andra politiska områden i allmänhet är, detta för att skapa en bredare bild av hur deras ställningstaganden i olika politiska frågor kan inverka på hur man bedömer kvinnans. Områdena hämtades från Riks-SOM 2014.

Övriga variabler tidigare forskning använt sig av är ”likeability” och ”attractiveness” (se exempelvis Sczesny et. al 2006), vilka i detta sammanhang operationaliserats till om man tycker att personen är attraktiv och skulle kunna tänka sig att rösta på personen. För att få ett mått på detta får respondenterna kryssa i hur väl de tycker att personen kan beskrivas utifrån olika egenskaper, tre maskulina och tre feminina. Attraktiv definieras som ett feminint drag tillsammans med ”omtänksam” och ”försiktig, vilket gör att det rent hypotetiskt borde vara så att den mer feminina personen som torde anses mer attraktiv. De maskulina dragen definieras som ”dominant”, ”ledartyp” och ”självssäker”. Dragen definierades utifrån vad tidigare forskning har använt och kartlagt som viktiga personlighetsdrag när det gäller maskulina och feminina ledare (se exempelvis Brooks 2013; Dolan 2014).

3.1.3 Urval

Survey-undersökningen skickades ut via Medborgarpanelen och Laboratory Of Opinion Research.² Främsta anledningen till användandet av Medborgarpanelen var att de kunde bidra med fler deltagare på kortare tid. Tumregeln för experiment är att ju starkare effekt desto färre deltagare

² Förkortas LORE härnäst.

behövs för att påvisa effekten (Druckman et. al 2012), vilket innebär att den förväntade svaga effekten i denna studie kräver fler deltagare än om stimulit varit starkare.

Medborgarpanelen är en självrekryterande panel vid LORE-institutet som skickar ut enkäter några gånger per år (Laboratory of Opinion Research 2015). Nackdelarna med att använda en självrekryterande panel är att urvalet inte blir så representativt för hela väljarpopulationen i Sverige. De som aktivt valt att delta kan antas vara människor som är intresserade av opinionsbildning, media, politik och så vidare. Därför kan de anses utgöra en lika ofördelaktig urvalspopulation som att använda homogena studentgrupper (Druckman et. al 2012). Rekryteringen till Medborgarpanelen har skett på olika delar av internet och i verkligheten (Laboratory of Opinion Research 2015)), vilket talar för att även om den är självrekryterande så finns det ambitioner att få spridning på vilka som deltar.

Däremot så väger det tyngre att jag kan få tag på många som svarar, eftersom mitt stimuli förväntas ha svag effekt och spridningen efterliknar mer en väljarpopulation än vad studentgrupper kan antas göra. Tanken är att individer som inte befinner sig i en direkt studiesituation är mer representativa för den svenska väljarkåren, exempelvis så tillhör den genomsnittliga studenten i Sverige en yngre grupp människor (Statistiska centralbyrån 2015).

3.1.4 Etiska överväganden

Under tiden studien designades uppkom en del etiska överväganden gällande problem som kan uppstå, både för personen som ställt upp som fiktiv politiker och för deltagarna i undersökningen. Eftersom personen som axlat rollen som fiktiv politiker är medveten om spridningen på enkäten och vem som skulle kunna se bilderna har hon också godkänt dem innan de skickades ut.

För deltagarnas del blev de informerade om att deras svar var anonyma. Det kan uppstå ett problem i att be människor yttra en åsikt om en person de inte känner att de har tillräckligt med information för att yttra sig. Detta märktes också i vissa av enkätsvaren där de hade möjlighet att anteckna några tankar om studien. Därför var det också viktigt att frågorna i enkäten formulerades så att deltagarna endast ombads ta hänsyn till bilden och den information de fått, kombinerat med möjligheten att avstå att svara på frågorna om så önskades.

4. Resultat

Svarsfrekvensen på enkäten uppgick till 64,5%, vilket innebar att av 2100 tillfrågade inkom 1354 svar. Bortfallet kan bero på att enkäten skickades ut som en del i en grupp av andra enkäter, och att den därför inte har fångat intresset hos de som svarat eller att den inte hunnits med.

706 av svarandena fick se den maskulina bilden och 648 fick se den feminina bilden. Det finns en marginell övervikt bland antal män som har sett den maskulina bilden, och för den feminina bilden är det jämfördelat mellan män och kvinnor. Totalt var det 496 kvinnor och 850 män som svarade på enkäten.

Den oberoende variabeln vars effekt vi intresserar oss för är bilden, vilken i analysen kodades till att ha värdena 1 (maskulin bild) och 2 (feminin bild). Det innebär att de negativa värden som framkom i analyserna beror på att man utgått från den maskulina bilden, och de positiva värdena innebär att man utgått från den feminina bilden.

Många av de beroende variablerna baseras på lika stora skalor, där alternativen kodats från 1 till 5. 1 representerar en mer negativ inställning och 5 representerar den mest positiva inställningen.

Exempelvis för variabeln ”ansedd kompetens” betyder det att värdet 1 är ”anser att personen inte alls är kompetent” och värdet 5 är ”anser att personen är mycket kompetent”. För varje variabel fanns mittenalternativet ”varken eller”. Mittenalternativet har dock inte kodats om, utan fått behålla sitt värde (3). Anledningen är att spridningen för alla beroende variabler som innehåller alternativet centreras runt det. Hade vi kodat om det till positivt eller negativt hade det blivit svårare att tolka resultaten.

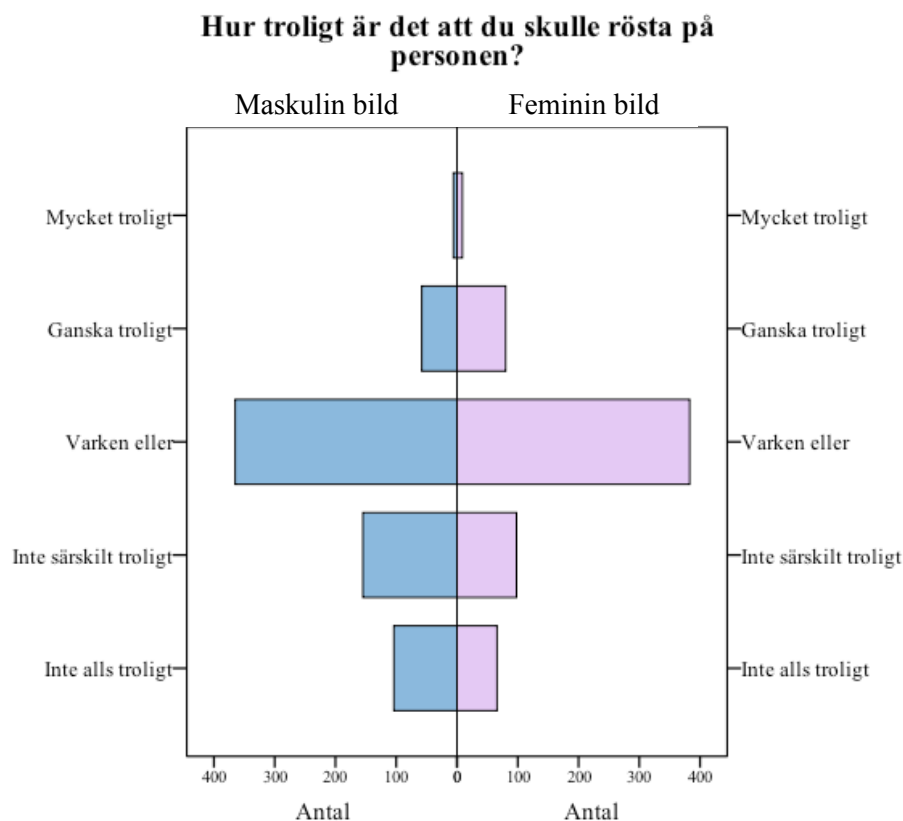
För att testa hypoteserna används de beroende variablerna ”röstningsintention”, ”ansedd kompetens” och hur väl man anser att personen skulle hantera olika könkodade politikområden. Områdena har också kunnat graderas på en femgradig skala, vilket gör att de innehar mer detaljerade svar om hur väl man anser att personen skulle hantera området ifråga. Grundantagandet för variablerna ”röstningsintention” och ”ansedd kompetens” är att man kan anse att en person är kompetent utan att för den delen kunna tänka sig att rösta på personen. Dock kan det finnas ett realibilitetsproblem här, där variablerna kan vara för nära sammankopplade och att de egentligen är två mått för samma sak. Innan vi genomför analysen kontrollerar vi därför hur de förhåller sig till varandra.

Tabell 1. Medelvärden och korrelation mellan kompetens och röstningsintention.

	Medelvärde	Standard avvikelse	N	Max. / Min.
Maskulin bild				
Röstningsintention	2,57	0,877	688	5/1
Kompetens	3,20	0,800	695	5/1
Feminin bild				
Röstningsintention	2,79	0,842	636	5/ 1
Kompetens	3,46	0,758	640	5/1
Korrelation	Pearson: 0,564***		1319	

Kommentar: ***signifikant då $p < 0,001$

Tabellen visar att det för båda bilderna finns en skillnad för hur man har bedömt kompetens och om man skulle kunna tänka sig att rösta på personen. Kompetens har bedömts högre än röstningsintention för båda bilderna. Dessutom visar korrelationskoefficienten att skillnaden finns. Hade det varit två mått på samma sak hade korrelationen legat ännu närmare värdet 1, nu uppgår det endast till 0,564. Därför motiverar det att skilja på variablerna i analysen, och inte skapa exempelvis ett index. I histogrammet nedan visas också hur fördelningen kring medelvärdet på variabeln ”röstningsintention” ser ut.

Både gällande ansedd kompetens och röstningsintention är medelvärdena för den feminina bilden högre, eftersom färre har angett de tre lägre alternativen, jämfört med den maskulina bilden.

För båda bilderna och båda variablerna finns det en spridning mellan högsta och lägsta värdet, men när det gäller röstningsintentionen är medelvärdena lägre. Avvikelserna från medelvärdet är låga, vilket gör att medelvärdet är ett lämpligt mått att fortsätta utgå ifrån.

För att förstå vad som har vägt in i bedömningen av bilderna använder vi de variabler som i teorin förväntas påverka effekten av stimulit. Variablerna är vilka egenskaper man tillskriver personen, olika typer av politikområden, ens politiska identifikation och ens identifierade kön.

Eftersom hypoteserna utgår från vikten av stereotyper blir en viktig del av sambandet att förstå hur man tillskriver den feminina och maskulina kvinnan på bilden egenskaper, om det skiljer sig åt och om det följer ett förväntat könskodat mönster.

Tabell 2. Medelvärden: tillskrivna egenskaper.

	Attraktiv	Dominant	Omtänksam	Självssäker	Försiktig	Ledartyp	N
Maskulin bild	0,03	0,35	0,24	0,51	0,32	0,31	589
<i>Std. avvikelse</i>	<i>0,158</i>	<i>0,476</i>	<i>0,426</i>	<i>0,500</i>	<i>0,465</i>	<i>0,464</i>	
Feminin bild	0,08	0,31	0,26	0,63	0,22	0,38	567
<i>Std. avvikelse</i>	<i>0,271</i>	<i>0,462</i>	<i>0,439</i>	<i>0,484</i>	<i>0,415</i>	<i>0,486</i>	

Tabellen visar att den feminina bilden oftare tillskrivs fler av egenskaperna, oavsett om egenskaperna tillhör gruppen feminina eller maskulina. Fler personer har valt att tillskriva den feminina bilden egenskaperna "attraktiv", "omtänksam", "självssäker" och "ledartyp". Däremot så finns det en övervikt för egenskaperna "dominant" och "försiktig" för den maskulina bilden.

Eftersom egenskaperna från början definierats som maskulina och feminina (tre inom varje stereotyp) skapades en dikotom variabel, kallad "egenskaper". Den uppgår till värdena 1 eller 2, där 1 representerar de tre maskulina egenskaperna "dominant", "ledartyp" och "självssäker" och 2 representerar de tre feminina egenskaperna "försiktig", "attraktiv" och "omtänksam". Egenskaperna blir således en kontroll för hur stereotypernas har fungerat.

Eftersom det redan nu går att konstatera att egenskaperna inte har tillskrivits så som förväntat kan vi också motivera kodandet av variabeln i resterande delar av analysen som ett sätt att skapa en enklare översikt över egenskapernas bristande i att uppfylla stereotypen.

Den variabel som både hypotes två och tre utgår ifrån handlar om att politikområdet kan inverka på hur kompetent man anser att personen på bilden är. Respondenterna fick gradera personen på en skala mellan 1 och 5 om hur bra personen skulle hantera tre olika områden: sjukvården, försvaret och ekonomin.

Tabell 3. Medelvärden på beroende variablerna "område".

	Försvaret			Sjukvården			Ekonomin		
	Medel.	Std. avvikelse	N	Medel.	Std. avvikelse	N	Medel.	Std. avvikelse	N
Maskulin bild	2,84	0,919	692	3,27	0,754	694	3,01	0,866	692
Feminin bild	3	0,891	638	3,38	0,728	639	3,2	0,829	638

Kommentar: Max. och minvärden för alla områden var 5 och 1.

Även här syns det en skillnad i att den feminina bilden har högre medelvärden inom samtliga områden. Skillnaden är som lägst när det gäller hennes ansedda kapacitet att hantera ekonomin. Dessutom så är standardavvikelseerna högst för försvarsområdet, vilket talar för att medelvärdet inte är lika centrerat kring mitten värdet (3), utan att det finns några fler extremvärden som drar upp respektive ner värdena.

Det går redan nu att konstatera att de två första hypoteserna kommer att förkastas. Bara genom att studera skillnaderna i medelvärden kan vi se att det (nästan) alltid är så att den feminina bilden har bedömts med fler positiva värden, och den maskulina bilden med något fler negativa.

4.1 Bildernas effekt och förhållande till hypoteserna

En enkel översikt av medelvärdena på de beroende variablerna visar oss att den första hypotesen bör förkastas. Medelvärdena indikerar att personen som uppvisar maskulina utseendattribut anses vara mindre kompetent i allmänhet och mindre kompetent inom de olika könskodade politikområdena. För att förtydliga genomfördes bivariata korrelationer för variablerna.

Tabell 4. Korrelationsmatris.

	Bild	Kompetent	Röstningsintention	Egenskaper	Område: Sjukvård	Område: Försvar	Område: Ekonomi
Bild	-	0,166***	0,126***	0,019	0,070*	0,088***	0,112***
Kompetent	0,166***	-	0,608***	0,079**	0,641***	0,601***	0,796***
Röstningsintention	0,126***	0,564***	-	-0,003	0,431***	0,556***	0,584***
Egenskaper	0,019	0,079**	-0,003	-	0,115***	-0,019	0,048
Område: Sjukvård	0,070*	0,641***	0,431***	0,115***	-	0,499***	0,598***
Område: Försvar	0,088***	0,601***	0,556***	-0,019	0,499***	-	0,750***
Område: Ekonomi	0,112***	0,706***	0,584***	0,048	0,598***	0,750***	-

Kommentar: skillnaderna är signifikanta vid * $p < 0,05$ ** $p < 0,01$ *** $p < 0,001$

Samtliga resultat pekar på det medelvärdena redan berättat för oss, nämligen att det finns en positiv korrelation mellan den feminina bilden och positiva värden på de beroende variablerna. Nästan alla korrelationer är signifikanta på 95%-nivån, utom när det kommer till egenskaperna. Kodningen av egenskaperna innebär att de negativa värdena informerar oss om att de maskulina egenskaperna korrelerar mer med bedömningarna som gjorts när det gäller försvarsområdet och röstningsintentionen.

En intressant korrelation är för kompetensvariabeln. Korrelationerna med ”kompetens” är de som generellt är starkast för nästan alla variabler, vilket kan antyda att just ansedd kompetens är särskilt viktig när det kommer till värdena på de andra variablerna. När det gäller röstningsintention så finns det också relativt starka korrelationer uppmätta, speciellt gällande de olika politikområdena. Det område som korrelerar starkast är ekonomin. För egenskaperna är det området ”sjukvård” som uppmäter högst värden, och vi påminns då om att de feminina egenskaperna kodats med ett högre värde vilket innebär att det är de feminina egenskaperna som i större utsträckning förknippas med höga värderingar gällande hur väl personen skulle hantera sjukvården.

Det är inte orimligt att tänka att exempelvis kompetens och röstningsintention är nära sammankopplade, att det faller sig naturligt att den personen som man anser vara mer kompetent också är den personen som fler skulle kunna tänka sig att rösta på. Vilka skillnader som spelar roll och hur de förhåller sig till varandra kommer tydliggöras genom t-test och regressioner nedan.

4.2. T-test och regressioner och analyser.

För de beroende variablerna utfördes independent samples t-test med gruppering efter om de fått se den maskulina eller den feminina bilden.

Tabell 5. Sammanställda Independent samples t-test.

	Levene's test for equality of variances*	Medelvärdeskillnad	sig. 2-tailed **	Intervall Max. / Min.
Kompetent	0,131	0,263	0,000	0,346 / 0,179
Röstningsintention	0,000	0,218	0,000	0,311 / 0,125
Egenskaper	0,206	0,0157	0,527	0,064 / -0,033
Område: sjukvården	0,429	0,103	0,011	0,183 / 0,024
Område: försvaret	0,015	0,159	0,001	0,257 / 0,062
Område: ekonomin	0,033	0,190	0,000	0,282 / 0,099

Kommentar: skillnaderna är signifikanta vid $*p > 0,05$, $**p < 0,05$

Resultatet av t-testen är att alla värden utom egenskaperna är signifikanta på 95%-nivån, vilket innebär att vi kan förvänta oss att skillnaderna mellan medelvärdena på de beroende variablerna också återfinns i verkligheten. Ett likadant t-test för varje egenskap för sig visar att det är den maskulina egenskapen ”dominant” och den feminina egenskapen ”omtänksam” som inte är signifikanta på 95%-nivån.

Den högsta medelvärdeskillnaden uppmäts för hur kompetent man ansett personen på bilden vara, vilket säger oss att det för de båda bilderna finns en signifikant skillnad för hur kompetent man bedömt personen, samtidigt som skillnaden för till exempel egenskaper är väldigt liten och inte signifikant, vilket talar för att egenskaperna inte borde kunna förklara särskilt mycket av effekten. De olika politikområdena däremot har något högre medelvärdeskillnader, vilket talar för att det där kan finnas en intressant påverkan på effekten av variablerna kompetent eller röstningsintention. Analyserna nedan ämnar undersöka vilka delar av effekten bilden har på de beroende variablerna som medieras genom några av de andra variablerna.

En annan viktig del av det här är att reda ut exakt hur orsakssambandet ser ut. Vi har redan konstaterat att det finns en positiv korrelation mellan variablerna ”kompetens” och ”röstningsintention”, men att den inte är perfekt. Eftersom det talar för att man för bilderna ansett

att hon är kompetent men inte varit villig att säga att man vill rösta på henne (eller tvärtom) betyder det att det kan finnas ett orsakssamband där som är intressant för tolka varför hypotes tre inte förkastas.

4.2.1 Analys: Egenskaper och kompetens.

Vi vet redan nu att egenskaperna inte tillskrivits den förväntade personen, utan utifrån andra bedömningar än könsstereotypen för personen. För att få en tydligare bild av exakt hur stora effekterna är och hur mycket av effekten som kvarstår gör vi en stiganalys där ”egenskaper” fungerar som en medierande variabel.

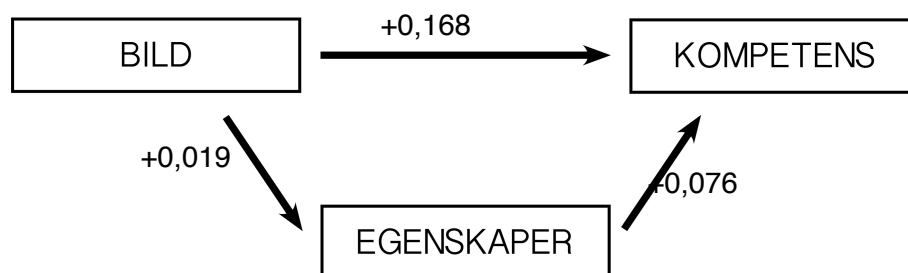
Tabell 6. Bivariata regressioner. Ostandardiserad b-koefficienter. Standardfel inom parentes.

	Modell 1. Bild och kompetens	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, kompetens och egenskaper
Kompetens	0,263*** (0,043) <0,166>	-	0,278*** (0,048) <0,168>
Egenskaper	-	0,016 (0,025) <0,019>	0,149** (0,057) <0,076>
Intercept	2,939*** (0,067)	1,207*** (0,039)	2,777*** (0,101)
R2 justerat	0,027	-0,001	0,033
N	1335	1155	1155

Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom $\langle x \rangle$.

Tabellen redovisar hur bildens inverkan på kompetensvariabeln förändras när vi räknar in variabeln ”egenskaper”. Förändringen är signifikant och är svagt positiv. Bortfallet i antalet analysenheter beror på att det endast är de fall där alla svarat på samtliga frågor som är inkluderade. Konstanten har minskat om vi jämför med det bivariat sambandet i modell 1. Minskningen är liten, men den är ändå närvarande. Regressionerna sammansattes i modellen nedan;

Effektmodell 1. Standardiserade b-koefficienter.

Den standardiserade b-koefficienten för det bivariata sambandet var +0,166, och vi ser samma effekt i modellen som i regressionstabellen, nämligen en positiv ökning i det ursprungliga sambandet efter det att vi tillfört den medierande variabeln. Den största effekten uppmäts i förhållandet mellan bilden och kompetensvariabeln, vilket betyder att egenskaperna inte har särskilt stark förklaringskraft på förhållandet vilken bild man sett och hur kompetent man tyckte att personen på bilden var.

Vi kan också se att egenskaperna och kompetens har ett starkare samband än vad egenskaperna och bilden har. Både effekterna är svaga, men den är betydligt starkare mellan kompetensvariabeln och egenskaperna. Uppenbarligen är (de feminina) egenskaperna inte en stor del av sambandet, utan är endast något som tillkommer. Detsamma påvisades i de första jämförelserna mellan medelvärdena för bilderna, där vi dels kom fram till att egenskaperna inte följer den förväntade könskodningen, utan snarare tilldelas den man ansåg var mest kompetent.

4.2.2. Analys: Röstningsintention och kompetens.

Samtliga hypoteser utgår från ”ansedd kompetens”, men som vi har påvisat innan så finns det en korrelation mellan kompetensvariabeln och röstningsintention. Kompetens och röstningsintention har således ett samband. Som argumenterat i metoden kan man anse att en person är kompetent utan att vilja rösta på personen, vilket korrelationen också indikerar eftersom den inte är perfekt positiv.

Detta innebär också att kompetensvariabeln eventuellt kan ha en medierande effekt, när den beroende variabeln är röstningsintention. Samma typ av analys genomfördes på detta samband för att se storleken och styrkan på effekterna, och hur de förändras när vi gör ändringar i sambandskedjan och lägger till variabler. Resultatet presenteras i tabellen nedan, samt i en utökad effektmodell.

Tabell 7. Bivariata regressioner. Ostandardiserad b-koefficienter. Standardfel inom parentes.

	Modell 1. Bild och röstningsintention	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, egenskaper och kompetens.	Modell 4. Bild, egenskaper, kompetens och röstningsintention
Röstningsintention	0,218*** (0,047) <0,126>	-	-	0,086*** (0,044) <0,047>

	Modell 1. Bild och röstningsintention	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, egenskaper och kompetens.	Modell 4. Bild, egenskaper, kompetens och röstningsintention
Egenskaper	-	0,016 (0,025) <0,019>	-	-0,108*** (0,051) <-0,050>
Kompetens	-	-	0,278*** (0,048) <0,168>	0,647*** (0,026) <0,589>
Intercept	2,356*** (0,074)	1,207*** (0,039)	2,777*** (0,101)	0,476*** (0,117)
R2 justerat	0,015	-0,001	0,033	0,355
N	1324	1155	1155	1152

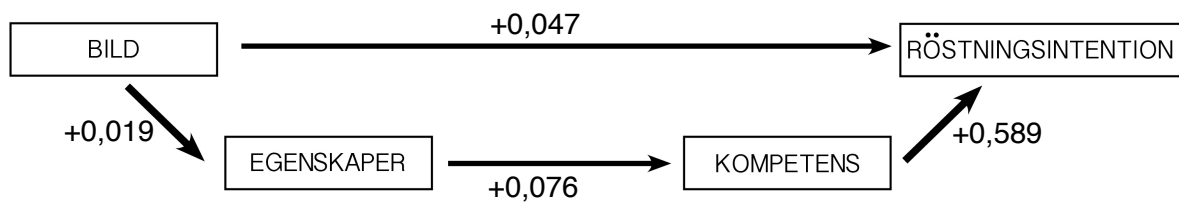
*Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom <x>.*

R2-värdet för den slutgiltiga regressionen med alla variabler inkluderade indikerar att mer av sambandet går att förklara när vi utgår ifrån variabeln röstningsintention snarare än kompetens, värdet är också betydligt högre än för regressionen med kompetens som beroende variabel.

Konstanten har dock minskat rejält från det bivariata sambandet, vilket indikerar att startvärdet för röstningsintention är lägre när vi har fler variabler inblandade. Koefficienterna är signifikanta på 95%-nivån.

Dock uppstår ett negativt värde för ”egenskaper” när alla variabler är inkluderade i analysen. En regression av ”egenskaper” och ”röstningsintention” visar också att detta samband är negativt (-0,003). Den negativa korrelationen implicerar att de maskulint kodade egenskaperna och att vilja rösta på personen hänger ihop snarare än de feminina egenskaperna. De maskulina egenskaperna ”dominant” och ”ledartyp” var också de enskilda egenskaper som starkast förknippades med den feminina bilden, vilket vi måste vara uppmärksamma på. Precis som gällande egenskapernas effekt på kompetens är det viktigt att minnas att det snarare handlar om att man tillskriver den person man anser mest kompetent egenskaperna generellt, där det i detta fall innebär att för röstningsintention så är det starkare korrelation mellan de maskulina egenskaperna och den feminina bilden, än de feminina egenskaperna och den feminina bilden.

Effektmodell 2. Standardiserade b-koefficienter.

Den färdigställda effektmodellen visar att ungefär 37% är direkt effekt mellan den oberoende variabeln bild och röstningsintention som beroende variabel. Effekten har minskat från +0,126 till att vara +0,047, vilket innebär att mycket av den ursprungliga effekten egentligen bara var avsaknaden av de andra variablerna. Det betyder att 63% av sambandet är den indirekta effekten som går genom variablerna ”egenskaper” och ”kompetens”. Vi kan också se att det framförallt är mellan variablerna ”kompetent” och ”röstningsintention” som det uppmäts en särskilt stark positiv effekt, vilket stämmer med korrelationen som gjordes.

4.2.3 Analys: Politikområde och kompetens.

När det gäller de olika politikområdena var hypotesen att personen som uppvisade maskulina utseendeattribut skulle anses bättre på att hantera maskulint kodade områdena, framförallt försvaret men också ekonomin. Gällande sjukvården så skulle personen med feminina utseendeattribut anses bättre kunna hantera detta område. Korrelationsmatrisen som presenterades i avsnitt 4.1 redovisade de bivariata korrelationerna för oss, men för att förtydliga hur alla värden relaterar till varandra presenteras bivariata regressioner för områdena och variablerna bild, kompetens och egenskaper nedan.

Regressioner av områdena visar att den feminina bilden som har uppmätt högre värden inom samtliga områden. Lägst värde ger sjukvården och högst värde ger ekonomin. Samtliga koefficienter är signifikanta på 95%-nivån.

Tabell 8. Bivariat regression. Ostandardiserade b-koefficienter; standardfel inom parentes.

	Område: försvaret	Område: sjukvården	Område: ekonomin
Bild	0,159*** (0,050) <0,088>	0,103* (0,041) <0,070>	0,190*** (0,047) <0,112>
Intercept	2,685*** (0,078)	3,170 *** (0,063)	2,818 *** (0,073)

	Område: försvaret	Område: sjukvården	Område: ekonomin
R2 justerat	0,007	0,004	0,012
N	1330	1333	1330

*Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom $\langle x \rangle$.*

Vi testar två olika samband, dels orsaksrelationen mellan kompetent i allmänhet och kompetens inom de olika områdena och dels för vilka egenskaper som korrelerar med de olika områdena. Tanken här är att om man tycker att den feminina personen bättre hanterar försvarsfrågan kan det vara för att man tillskrivit henne särskilda egenskaper, eller också för att man helt enkelt anser henne mer kompetent i allmänhet.

Det högsta värdet hittar vi för sjukvården, vilket indikerar att fler feminina egenskaper korrelerar med hur väl personen skulle hantera sjukvården som politikområde. Sjukvården följer alltså könskodningen, där feminina egenskaper korrelerar med hur väl man skulle hantera det feminina kodade området, och försvaret följer således också könskodningen genom att de maskulina egenskaperna korrelerar med det maskulint kodade området. Det intressanta mellanområdet blir ekonomin, där de feminina egenskaperna korrelerar med högre värden kring hur väl personen skulle hantera området.

Återigen måste vi dra oss till minnes att egenskaperna inte tillskrivs efter könsstereotyp, utan snarare efter den person man ansåg vara mest kompetent. De maskulina egenskaperna som korrelerar med höga värden för att hantera försvaret behöver alltså inte handla om att personen som uppvisade maskulina utseendattribut anses hantera området bättre. Så som regressionen av bilderna visar, så är det den feminina personen som uppmäter högre värden inom alla områden.

Regressionerna med egenskaperna och kompetens som medierande variabel visar också att sambandet mellan ekonomiområdet och bilden förstärks, detsamma gäller försvaret. För sjukvården däremot så minskar styrkan för sambandet när vi också inkluderar egenskaperna.

Tabell 9. Regressioner med medierande variabel: egenskaper och kompetens. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes.

	Modell 1. Bild och område	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, egenskaper och kompetens.	Modell 4. Bild, egenskaper, kompetens och område
Område: sjukvård	0,103* (0,041) <0,070>	-	-	-0,066 (0,036) <-0,043>
Egenskaper	-	0,016 (0,025) <0,019>	-	0,122** (0,042) <0,066>
Kompetens	-	-	0,278*** (0,048) <0,168>	0,594*** (0,022) <0,632>
Intercept	3,170*** (0,063)	1,207*** (0,039)	2,777*** (0,101)	1,312*** (0,097)
R2 justerat	0,004	-0,001	0,033	0,401
N	1333	1155	1155	1154

Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom <x>.

Tabell 10. Regressioner med medierande variabel: egenskaper och kompetens. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes

	Modell 1. Bild och område	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, egenskaper och kompetens.	Modell 4. Bild, egenskaper, kompetens och område
Område: försvar	0,159*** (0,050) <0,088>	-	-	-0,019 (0,046) <-0,010>
Egenskaper	-	0,016 (0,025) <0,019>	-	-0,152** (0,053) <-0,067>
Kompetens	-	-	0,278*** (0,048) <0,168>	0,722*** (0,028) <0,617>
Intercept	2,685*** (0,078)	1,207*** (0,039)	2,777*** (0,101)	0,687*** (0,123)
R2 justerat	0,007	-0,001	0,033	0,376
N	1330	1155	1155	1152

Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom $\langle x \rangle$.

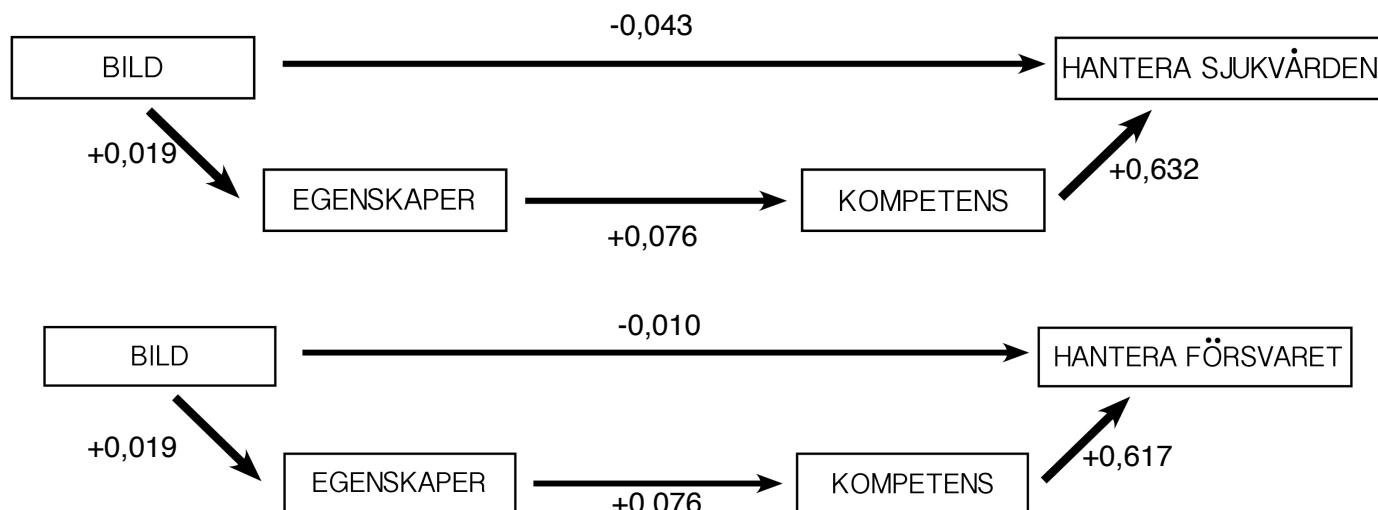
Tabell 11. Regressioner med medierande variabel: egenskaper och kompetens. Ostandardiserade b-koefficienter, standardfel inom parentes

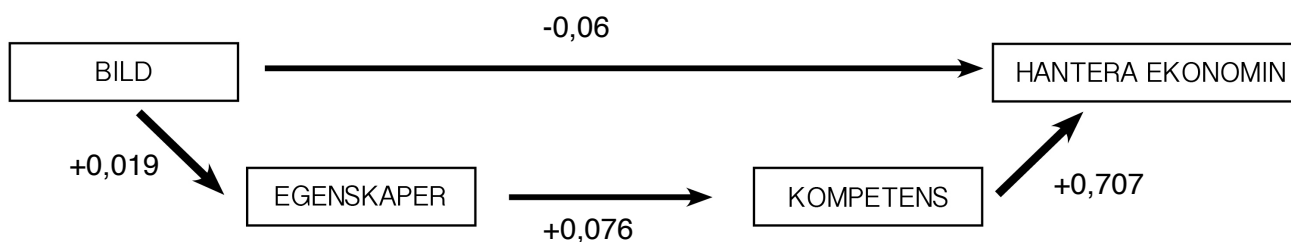
	Modell 1. Bild och område	Modell 2. Bild och egenskaper	Modell 3. Bild, egenskaper och kompetens.	Modell 4. Bild, egenskaper, kompetens och område
Område: ekonomin	0,190*** (0,047) $\langle 0,112 \rangle$	-	-	-0,011 (0,038) $\langle -0,006 \rangle$
Egenskaper	-	0,016 (0,025) $\langle 0,019 \rangle$	-	-0,016 (0,045) $\langle -0,007 \rangle$
Kompetens	-	-	0,278*** (0,048) $\langle 0,168 \rangle$	0,773*** (0,023) $\langle 0,707 \rangle$
Intercept	2,818*** (0,073)	1,207*** (0,039)	2,777*** (0,101)	0,542*** (0,103)
R2 justerat	0,012	-0,001	0,033	0,496
N	1330	1155	1155	1154

Kommentar: Signifikant vid * $p < 0,05$, ** $p < 0,01$, *** $p < 0,001$. Standardiserad b-koefficient inom $\langle x \rangle$.

Nedan har resultatet av regressionerna sammanfattats i tre olika stiganalyser. Gemensamt för alla analyser är dock att det ursprungliga sambandet mellan vilken bild man sett och hur väl personen skulle hantera de olika områdena är negativa.

Effektmodeller 3, 4, 5: område. Standardiserade b-koefficienter.

Anledningen till att värdena ändrar sig drastiskt och blir negativa kan ha att göra med att det finns flera fall av korrelationer variablerna sinsemellan. De ostandardiserade b-koefficienterna är inte heller signifikanta i analysen, utan det är framförallt effekten som går via egenskaperna och kompetensvariabeln som uppmäter höga värden och är signifikanta. Samtliga värden på de indirekta effekterna är positiva, det vill säga de förknippas med höga värden på variablerna. Alltså gäller att den feminina bilden, de feminina egenskaperna och hög ansedd kompetens hänger samman med hur väl man ansåg att personen skulle hantera de olika områdena, vilket egentligen enbart bekräftar det vi sett tidigare.

4.3. Alternativa variabler

Förutom de variabler analyserna ovan utgått ifrån kan det finns flertalet andra variabler som inverkar på sambandet och hur man uppfattat bilden. Två viktiga variabler tidigare forskning specificerat är könet på respondenten och respondentens politiska identifikation.

I enkäten bads respondenterna uppge vilket kön de identifierade sig med. Variabeln kön har kodades på tre sätt: kvinna (1), man (2) och annat (3). De som inte uppgav något kön har inte inkluderats. Såsom det har redovisats inledningsvis i resultatkapitlet finns det en majoritet av självidentifierade män bland deltagarna i båda grupperna, och om kön spelar roll för hur man uppfattar bilden och personens kompetens kommer det skilja sig för hur männen och kvinnorna har svarat.

Jämförelsevis är det betydligt fler män som svarat på enkätfrågorna gällande variablerna röstningsintention, hur väl personen skulle hantera olika politikområden och hur kompetent de tycker personen på bilden var. Till exempel: för variabeln ”röstningsintention” svarade 485 kvinnor och 835 män.

Det verkar också som att medelvärdena för männen och kvinnorna skiljer sig åt. I tabell 12 redovisas medelvärden för ett utdrag av variablerna politikområde, röstningsintention och kompetens.

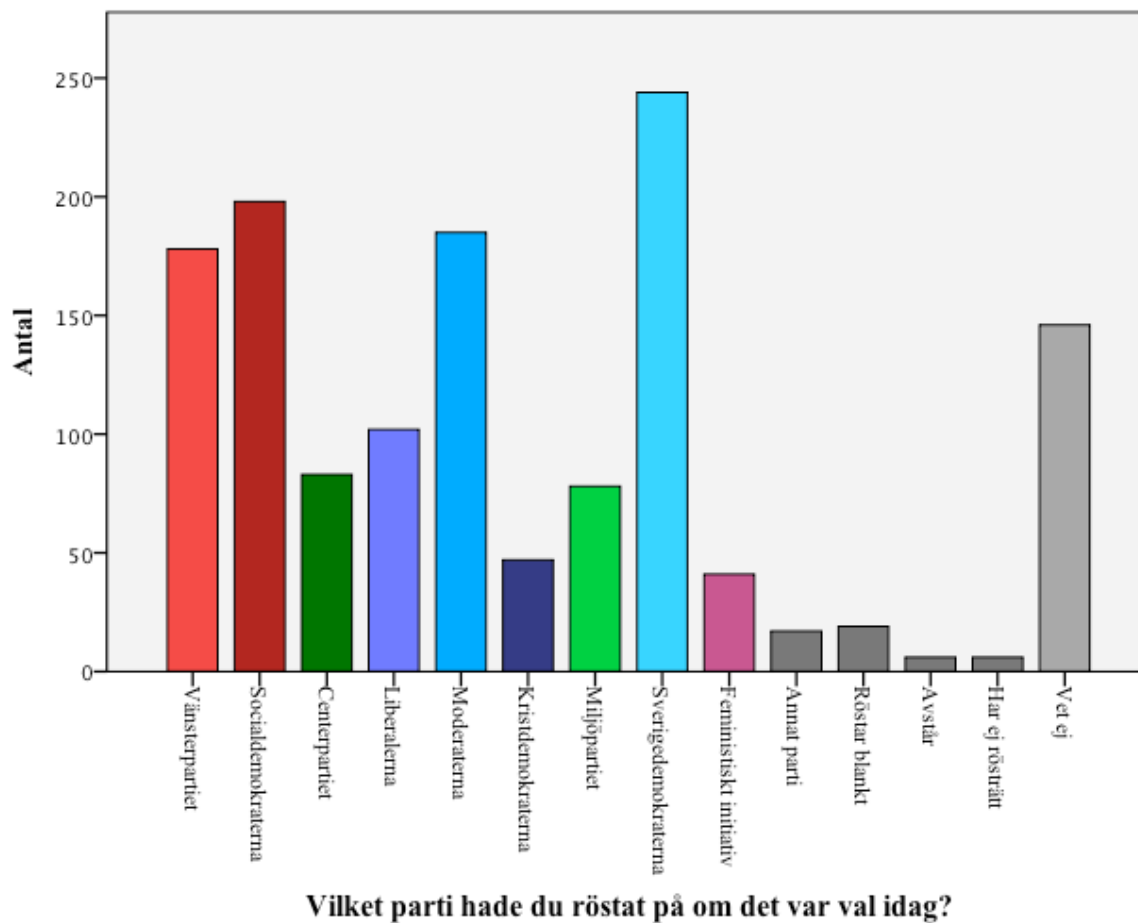
Tabell 12. Utdrag: medelvärden för män och kvinnor.

	Medelvärde män	Medelvärde kvinnor
Område: försvaret	2,77	3,16
Röstningsintention	2,60	2,81
Kompetens	3,22	3,50

De skillnader mellan hur männen och kvinnorna har svarat på de olika frågorna skulle kunna påverka effekterna, men eftersom det verkar finns en systematik där kvinnorna (nästan) alltid svarat några enheter lägre än männen räcker det med att vara medveten om skillnaderna när vi tolkar resultaten och analyserna. Dessutom har de män och de kvinnor som sett den feminina bilden också bedömt henne som mer kompetent jämfört med de som sett den maskulina bilden.

Gällande egenskaperna är skillnaderna mellan hur männen och kvinnorna svarat ännu mindre, och de är heller inte signifikanta vid ett t-test vilket gör att den skillnaden inte utvecklas vidare i diskussionen.

Den andra variabeln som kan ha påverkat utfallet är politisk identifikation. Det har dels att göra med partipolitisk identifikation och dels att göra med vilka politiska frågor man värderar som viktiga. Respondenterna blev tillfrågade om vilket parti de skulle rösta på om det var val idag samt hur viktiga de tycker olika politiska frågor var.

Diagrammet redovisar att flest deltagare identifierade sig som Sverigedemokrater (18%). Nästkommande är Socialdemokraterna (14,6%), Moderaterna (13,7%) och Vänsterpartiet (13,1%). Eftersom övervikten av deltagarna säger att de skulle rösta på Sverigedemokraterna kan det skapa problem om det visar sig att dessa är särskilt negativa eller positiva till någon utav bilderna och ansedd kompetens. Tabell 13 visar en översikt över hur viktiga olika politikfrågor är för respondenterna som valt något av de fyra största partierna.

Tabell 13. Utdrag: medelvärden för de största partierna och viktiga frågor.

	Jämställdhet	Ekonomi	Sveriges försvar
Moderaterna	3,75	4,72	4,17
Sverigedemokraterna	3,49	4,72	4,30
Socialdemokraterna	4,32	4,51	3,87
Vänsterpartiet	4,66	4,07	3,06

Efter ett t-test visade det sig också att skillnaderna var signifikanta på 95%-nivån, vilket gör att de eventuellt skulle kunna påverka hur man har bedömt bilderna. Det skulle kunna vara så att om man prioriterar försvarsfrågan högt bedömer man hur hon skulle hantera försvarsfrågan annorlunda, eller om man tycker det är en särskilt viktig fråga kan det också påverka röstningsintentionen om man anser att hon skulle hantera försvaret sämre.

I två korrelationsanalyser går det att se att hur viktigt man tycker att försvaret är korrelerar negativt med hur väl man tyckte att personen skulle hantera försvaret. Det är även en negativ korrelation mellan hur viktigt man tyckte försvaret var och om man kunde tänka sig att rösta på personen. Dessa negativa korrelationer implicerar att om man har prioriterat försvaret högt har man också generellt tyckt att personen på bilden skulle hantera försvaret lite sämre, och man kan inte tänka sig att rösta på personen i samma utsträckning som de som prioriterat försvaret lägre. Men eftersom spridningen av partitillhörighet för de båda grupperna är relativt jämn, borde det inte skapa någon skevhet för hur bedömningen av bilderna gjorts för någon av grupperna.

5. Diskussion

Det framgick redan tidigt att de första två hypoteserna förkastas och att det är hypotes nummer tre som finner stöd. I nästan uteslutande alla lägen och för alla beroende variabler så har den feminina bilden också gett högre värden på variablerna, något som också återfinns om vi jämför över partiidentifikation och självidentifierat kön.

För båda bilderna är dock medelvärdena centrerade kring mitten, men när vi tittar på spridningen är det ganska tydligt att det snarare verkar handla om att den maskulin bilden fått fler negativa värden, vilket betyder att respondenterna helt enkelt har reagerat mer negativt på den, och den feminina bilden har istället några fler positiva värden.

Även om vi utgår ifrån att stimulit haft förväntad effekt med grund i förtestet, kan man också diskutera huruvida det faktiskt fungerat i enkäten. Egenskaperna valdes ut för att de alla är positiva men förknippas ofta med stereotyper för män eller för stereotyper för kvinnor. Dock märktes det i resultatet att egenskaperna i större utsträckning tillskrivits den feminina personen, och det skulle då kunna handla om att egenskaperna egentligen har tilldelats personen som man anser är mest kompetent.

Den uppmärksamme har vid det här laget säkerligen lagt märke till att medelvärdena för hur väl personen skulle hantera olika typer av frågor är lägre än vad värdena är för hennes ansedda kompetens i allmänhet är. Ett enkelt svar är att avfärda dessa båda frågor som två från varandra isolerade mått på två olika saker. Men eftersom kompetens och de olika områdena också korrelerar kan det vara ett tecken på att just områdena kräver en annan typ av information för att deltagarna ska vara villiga att göra en mer generös bedömning.

5.1. Slutsatser

Deltagarna i undersökningen utgör en viktig del av väljarkåren, även om de inte kan sägas tillhöra någon form av majoritet eller representera den genomsnittliga väljaren. Rimligtvis begränsar vi alltså slutsatserna till urvalet på 1354 individer.

Resultatet påvisar något väldigt intressant när det gäller stereotypisering och kvinnliga politiker. Dels eftersom det verkar som att egenskaperna tillskrevs den person man ansåg mest kompetent, och det var den sminkade kvinnan. Detta skulle kunna bekräfta den delen av teorin och forskningen som säger att en kvinnlig politiker som inte strider mot sin könsroll lättare accepteras av väljarna, både i allmänhet men också när det gäller sådant som hon jämfört med en man kanske inte skulle anses lika kompetent att hantera.

Eftersom att den feminina bilden har bedömts som mer kompetent än den maskulina både i allmänhet och för de olika politikområdena finns det en tanke om att politiken kanske inte är så strikt binärt könskodat som man teoretiskt utgått ifrån. Istället påvisar resultatet att isärhållningsprincipen kan brytas, men att det för den sakens skulle inte tvättar bort mer fasta könsnormer och förväntningar på kvinnan som politiker.

Problemet med könskodade attribut och hur bilderna uppfattats återspeglas i vilka egenskaper man valt att tillskriva bilderna. Därför kan man också ifrågasätta hur könskodade dessa egenskaper egentligen är, och om det ligger något i den forskning som menar på att kvinnan som politiker har en egen stereotyp, där typiskt manliga egenskaper också ryms för kvinnan.

Bevisligen så finns det mycket att göra inom området. Det finns utrymme för nya tolkningar och perspektiv allt eftersom samhället förändras, vilket gör det än viktigare att inte sluta undersöka könsstereotyper endast för att den deskriptiva representationen förändrats. Resultatet indikerar att

det vore intressant att utforska huruvida politiken är en del av samhället som lyckats skapa något där könsnormer och stereotyper inte används på samma sätt. Därutöver finns det också utrymme för att undersöka hur verkliga kvinnliga politiker mottas, framställs och vilka könstypiska eller ickekönstypiska attribut de uppvisar.

Att stereotyper och könsnormer för kvinnliga politiker har förändrats är det ingen tvekan om, men det är viktigt att försöka förstå hur yttringarna kan ha bytt form och villkor snarare än raderats helt. Det kan hjälpa oss att förstå varför vissa kvinnor mottas bättre än andra, och vilka möjligheter politiker har att påverka hur de uppfattas genom könskodade utseendattribut.

6. Referenser

Artiklar:

Choi, Namok, och Dale R. Fuqua (2003). "The structure of the Bem Sex Role Inventory: A summary report of 23 validation studies." *Educational and Psychological Measurement*. Vol. 63 no. 5. s.872-887. DOI: 10.1177/0013164403258235

Choi, Namok, Dale R. Fuqua, och Jody L. Newman (2008). "The Bem sex-role inventory: Continuing theoretical problems." *Educational and Psychological Measurement*. Vol. 68 no.5 s. 881-900. DOI: 10.1177/0013164408315267

Diekman, Amanda B., och Alice H. Eagly (2000). "Stereotypes as dynamic constructs: Women and men of the past, present, and future." *Personality and social psychology bulletin*. Vol. 26 no.10. s.1171-1188. DOI: 10.1177/0146167200262001

Dolan, Kathleen och Kira Sanbonmatsu (2009). "Do gender stereotypes transcend party?" *Political Research Quarterly*. Vol. 62 no.3 s.485-494. DOI: 10.1177/1065912908322416

Dolan, Kathleen och Kira Sanbonmatsu (2009). "Gender Stereotypes and Attitudes Toward Gender Balance in Government." *American Politics Research*. Vol. 37. s. 409–428.

Glick, Peter, Mariah Wilkerson, och Marshall Cuffe (2015). "Masculine Identity, Ambivalent Sexism, and Attitudes Toward Gender Subtypes." *Social Psychology*. Vol. 46. s. 210-217. DOI: 10.1027/1864-9335/a000228.

Helgeson, Vicki S. (1994). "Prototypes and dimensions of masculinity and femininity." *Sex Roles*. Vol. 31. s.653-682. Hämtad från: <http://search.proquest.com/docview/1308101037?accountid=11162>.

Hernson, Paul S., J. Celeste Lay och Atiya Kai Stokes (2003). "Women running "as women": candidate gender, campaign issues, and voter-targeting strategies." *Journal of Politics*. Vol. 65. no. 1. s. 244-255. Hämtad från: <http://www.jstor.org.ezproxy.ub.gu.se/stable/10.1111/1468-2508.t01-1-00013>

Hirdman, Yvonne (1988). "Genussystemet - reflexioner kring kvinnors sociala underordning." *Tidskrift för genusvetenskap*. Nr. 3. s.49-63. DOI: 130.241.16.45

Huddy, Leonie och Nayda Terkildsen (1993). "Gender stereotypes and the perception of male and female candidates". *American Journal of Political Science*. Vol. 37. No. 1. s. 119-147. DOI: 10.2307/2111526

Koenig, Anne M., Alice H. Eagly, Abigail A. Mitchell och Tiina Ristikari (2011). "Are Leader Stereotypes Masculine? A Meta-Analysis of Three Research Paradigms". *Psychological Bulletin*. Vol. 137. No. 4. s.616-642. DOI: 10.1037/a0023557

Lawless, Jennifer och Danny Hayes (2013). "A Non-gendered Lens: The Absence of Stereotyping in Contemporary Congressional Elections." *Perspectives on Politics*. Vol.13. No.1. s.95-118. DOI: 10.1017/S1537592714003156

Meeks, Lindsey, och David Domke (2015). "When Politics Is a Woman's Game Party and Gender Ownership in Woman-Versus-Woman Elections." *Communication Research*. s.1-27. DOI: 10.1177/0093650215581369

Myers, Anita M., och Gail Gonda (1982). "Utility of the masculinity–femininity construct: Comparison of traditional and androgyny approaches." *Journal of Personality and Social Psychology*. Vol. 43. No.3. s.514-523. DOI: 10.1037/0022-3514.43.3.514

Rosenwasser, Shirley M., Robyn R. Rogers, Sheila Fling, Kayla Silvers-Pickens och John Butemeyer (1987). "Attitudes toward women and men in politics: Perceived male and female candidate competencies and participant personality characteristics." *Political Psychology*. Vol. 8. No.2. s.191-200. DOI: 10.2307/3791299

Sanbonmatsu, Kira (2002). "Gender stereotypes and vote choice." *American Journal of Political Science*. Vol. 46. No.1. s.20-34. DOI: 10.2307/3088412

Schneider, Monica och Angela Bos (2013). "Measuring Stereotypes of Female Politicians." *Political Psychology*. Vol. 35. No.2. s. 245–266. DOI: 10.1111/pops.12040

Sczesny, Sabine, Sandra Spreemann, och Dagmar Stahlberg. (2006) "Masculine= competent? Physical appearance and sex as sources of gender-stereotypic attributions." *Swiss Journal of Psychology*. Vol. 65. No.1. s. 15-23. DOI: 10.1024/1421-0185.65.1.15

Sczesny, Sabine och Ulrich Kühnen (2004). "Meta-Cognition About Biological, Sex and Gender-Stereotypic Physical Appearance: Consequences for the Assessment of Leadership Competence". *Personality and Social Psychology Bulletin*. Vol. 30. No. 1. s. 13-21. DOI: 10.1177/0146167203258831

Todorov, Alexander, Anesu N. Mandisodoza, Amir Goren och Crystal C. Hall (2005). "Inferences of competence from faces predict election outcomes". *Science*. Vol. 308. No. 5728. s. 1623-1626. DOI: 10.1126/science.1110589

Zebrowits, Leslie A. och Joann M. Montepare (2005). "Appearance DOES matter". *Science*. Vol. 308. No. 5728. s. 1565-1566. DOI: 10.1126/science.1114170

Tryckta källor:

Brooks, Deborah Jordan. 2013. *He Runs, She Runs: Why Gender Stereotypes Do Not Harm Women Candidates.* Princeton: Princeton University Press

Esaiasson Peter, Mikael Gilljam, Henrik Oscarsson och Lena Wägerud (2012).

Metodpraktikan. 4:e upplagan, Nordstedts förlag.

Hirdman, Yvonne (2003). *Genus: om det stabilas föränderliga former.* 2:a upplagan. Malmö: Liber.

LaFrance, Marianne (1981). "Gender gestures: sex, sex-role, and nonverbal communication". I Mayo & Henley (red.) *Gender and nonverbal behavior.* Springer Series in Social Psychology. s. 39. New York: Springer-Verlag.

Matland, Richard (1995). "Kjønnsstereotype forestillinger om politikere: en eksperimentell studie av likestillingen i Norge". I Raaum (red.), *Kjonn og politikk.* s. 297. Norge: TANO A.S.

McGraw, Karen. (2003). "Political impressions: Formation and management". I Sears, Huddy, & Robert (red.) *Oxford handbook of political psychology.* s. 394. New York: Oxford University Press.

Wägerud, Lena och Marie Oskarson (1995). *Kvinnor som väljare och valda. Om betydelsen av kön i svensk politik.* 1995. Lund: Studentlitteratur.

Sapiro, Virginia (2003). "Theorizing gender in political psychology research". I Sears, Huddy, & Robert (red.) *Oxford handbook of political psychology.* s. 601. New York: Oxford University Press.

E-böcker:

Dolan, Kathleen (2014). *When does gender matter?: Women candidates and gender stereotypes in american elections.* New York: Oxford University Press.

Druckman, James N., Donald P. Green, James H. Kuklinski och Arthur Lupia (2012). "Experiments: an introduction to core concepts". I Druckman, Green, Kuklinski och Lupia (red.) *The Cambridge handbook of experimental political science.* s.15. Cambridge: Cambridge University press.

McDermott, Rose (2012). "Internal and external validity". I Druckman, Green, Kuklinski och Lupia (red.) *The Cambridge handbook of experimental political science.* s.27. Cambridge: Cambridge University press.

Murnen, Sarah K. och Linda Smolak (2009). "Quantitative approaches to the study of gender". I Chrisler och McCreary (red.) *Handbook of gender research in psychology.* s.81. New York: Springer, London: Dordrecht Heidelberg.

Övrigt:

SOU 2015:86 (2015). Betänkande av Jämställdhetsutredningen. *Mål och myndighet - en effektiv styrning av jämställdhetspolitiken.*

Sveriges Riksdag (2015). "Ledamöter & partier." (<http://www.riksdagen.se/sv/ledamoter-partier/>) Hämtat 2015-10-22.

Statistiska centralbyrån (2015). "Universitet och högskolor: Studenter och examinerade på grundnivå och avancerad nivå 2013/14". Serie UF – Utbildning och forskning, publicerad 2015-04-23.

Laboratory Of Opinion Research (2015). Medborgarpanelen. Göteborgs Universitet. (<http://lore.gu.se/svenska/undersokningar/medborgarpanelen>) Hämtat 2015-12-12.

Appendix A. Enkätens utformning.

1. Baserat av din uppfattning av bilden, hur kompetent skulle du säga att personen på bilden verkar?
Inte alls kompetent/Inte särskilt/Varken eller/Ganska kompetent/Mycket kompetent

2. Hur bra eller dåligt tror du att personen skulle hantera följande politiska frågor?
Sjukvården/Sveriges försvar/Ekonomin
Mycket dåligt/Ganska dåligt/Varken dåligt eller bra/Ganska bra/Mycket bra

3.a Utifrån bilden, tror du att personen skulle bli en bra eller dåligt försvarsminister?
Mycket dålig/Ganska dålig/Varken eller/Ganska bra/Mycket bra

3.b Du angav i föregående fråga svarsalternativet X på frågan om personen skulle bli en bra eller dålig försvarsminister. Motivera gärna ditt svar här:

4. Hur bra eller dåligt skulle du säga att personen på bilden skulle hantera följande kriser:
En miljökatastrof/ En ekonomisk kris/ Ett epidemiutbrott/ Ett terrorattentat
Mycket dåligt/Ganska dåligt/Varken eller/Ganska bra/Mycket bra

5. Av följande alternativ, vilka tycker du främst beskriver personen på bilden? Ange upp till 3 alternativ.

Ledartyp/Försiktig/Självsäker/Omtänksam/Dominant/Attraktiv

6. Om det var riksdagsval idag, hur troligt är det att du skulle rösta på personen på bilden?
Inte alls troligt/Inte särskilt/Varken eller/Ganska troligt/Mycket troligt

7. Har du några övriga kommentarer om bilden kan du skriva det här:

8. Hur viktiga tycker du följande politikområden är?
Jämställdhet mellan kvinnor och män/Sveriges försvar/Ekonomin/Miljön/Välfärden
Inte alls viktigt/Inte särskilt/Verken eller/Ganska viktigt/Mycket viktigt

9. Vad tror du att syftet med enkäten var?

10. Vilket kön identifierar du dig som?
Man / Kvinna / Annat

11. Om det var val idag, vad hade du röstat på?
Socialdemokraterna / Moderaterna / Vänsterpartiet / Kristdemokraterna / Sverigedemokraterna /
Centerpartiet / Liberalerna / Feministiskt Initiativ / Miljöpartiet / Annat parti / Röstar blankt / Vet
ej / Har ej rösträtt / Avstår